

FOTO MuSiS

Kaie Jeesser

2012

tegevus	tulemus	kellele
Esmane dokumenteerimine (eelvastuvõtt/vastuvõtt)	Ülevaade kogudest: nimekirjad kogudest, kohakataloog.	Muuseumitöötaja. Muuseumi haldaja/rahastaja. Avalikkus.
Museaali kirjeldamine, aluseks sündmuspõhine kirjelduskontseptsioon.	Ülevaade kogudes olevast teabest: elektrooniline kataloog /teabe otsingud. Kogumistöö ja teadustöö planeerimine. Eeltöö trükiste/näituste koostamiseks .	Muuseumitöötaja. Avalikkus.
Muuseumi objekti kasutamise dokumenteerimine. Näituste koostamine.	Ülevaade /kontroll objekti liikumisest ja säilivusest . Säilitustööde planeerimine. Näituste nimekirjad.	Muuseumitöötaja. Konservator. Muuseumi rahastaja/haldaja. Uurija/museoloog - muuseumi kui institutsiooni ajaloo uurija.
Konserveerimistööde dokumenteerimine	Ülevaade muuseumi objekti säilitamiseks tehtud töödest.	Muuseumitöötaja. Konservator.

MuS kasutamise tulemus

- Analüüsitav statistika - ressursside planeerimine.
- Analüüsitav kogude seisukord - ressursside planeerimine.
- Objektiivselt analüüsitav ülevaade kogudest - kogumispoliitika kujundamine - ressursside planeerimine.
- Objektiivne info vahendamine – avalikkuse osalemine teabe täpsustumises/korrastamises.

Kirjeldamine

Kirjeldamine e. kirjeldus

Toimingud või nende tulemused, mis hõlmavad dokumentide* kohta andmete kogumist, analüüsimist, korraldamist ja ülesmärkimist, et tagada nende identifitseerimine ja kontrolli all hoidmine.

EVS-ISO 5127:2004.

Kirjeldamine on informatsiooni esitamine formuleeritud kujul, et sobiks kommunikatsiooniks, tõlgenduseks ja töötluks.

Vt lisaks: Kaie Jeaser “Museaalide dokumenteerimine Eestis”, 3. ptk (http://dspace.utlib.ee/dspace/bitstream/handle/10062/14694/jeeser_kaie.pdf?sequence=1).

Nimetuste enam levinud variandid

- Foto ; Foto raamitud /raamiga; Foto ja negatiiv; Fotopostkaart ja negatiiv; Trükipilt, rinnaportree ja negatiiv
- Tartu varemed: purustatud Kivisild (osaliselt on alles Raekoja platsi poolne sillakaar), taga kaubahoov, Vabaduse pst äärsed majad. Vaade ülejõelt kaubahoovi suunas. Tartu, 16.08.1941. Foto Ilja Pähn. (Saksa armee pealetungi eest taganev Punaarmee õhkis Kivisilla 9.07.1941. Sälinud sillaosa õhkis taganev Saksa armee 25.08.1944.)
- foto Otto von Kotzebue haud Kose kirikuaias (*soovituslik*)
- Negatiiv. Eestimaa laul Tallinnas 1988. H. Kaljuste dirigeerimas. (*soovituslik*)
- Ants Nilsoni fotokogu negatiivid. Tartu juubelilaulupidu. Esiplaanil osavõtjad hobukaarikul. Tartu, 13.-14.06. 1969. (*soovituslik*)

Fotomuseali tüüp võib nimetuses olla, kuid ei pea olema. Samas ei asenda see andmevälja "olemus" täitmist.

Fotograaf ja foto nimetus

- **Nimetus:** Ants Nilsoni fotokogu negatiivid. Tartu juubelilaulupidu. Esiplaanil osavõtjad hobukaarikul. Tartu, 13.-14.06. 1969.
- **Autor:** Nilson, Ants
Nimetus: Negatiiv. Eestimaa laul Tallinnas 1988. H. Kaljuste dirigeerimas.
- **Nimetus:** Reklaampost (sildid: Konsumi pood, R-kiosk, apteek, kellassepp, Ergo kindlustus jms.). Tartu, Jaama t, 2010. **Foto:** Tiia Reisner

*Fotograaf kui autor sisestada selleks mõeldud andmeväljale -
kas juba vastuvõtul või siis museaali kirjeldades sündmuse valmistamine -
pildistamine all.*

(Foto) Nimetuse kujunemine

Nimetus museaali kirjelduslehel (ID tasand):

Negatiiv. Tartu linna ja rajooni laulu- ja tantsupidu Tartus 1987. A. Nilsoni kogu. A. Ritsing ja Tartu Akadeemilise Meeskoori laulja. (F1392:1)

Negatiiv. Tartu linna ja rajooni laulu- ja tantsupidu Tartus 1987. A. Nilsoni kogu. Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor. (F1392:4)

Nimetuse kujunemine:

1. Vastuvõtuakt:

Negatiiv. Tartu linna ja rajooni laulu- ja tantsupidu Tartus 1987. A. Nilsoni kogu (ca 100 fotot)

2. Museaali kirjeldusleht, teaduslikul inventeerimisel (ID) lisatud tekst:

- *A. Ritsing ja Tartu Akadeemilise Meeskoori laulja.*
- *Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor.*

(Foto) Nimetuses – mis üleliigne?

Vaata: TM F 1392:4

- *Negatiiv. Tartu linna ja rajooni laulu- ja tantsupidu Tartus 1987.*

A. Nilsoni kogu. Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor.

- **Sest:**

Tartu juba nimetuse esimeses pooles olemas.

Olemas seos **Ants Nilsoni** kollektsiooniga.

- Nimetus: Negatiiv /Olemus: fotonegatiiv

Nimetuse väljale kirjutatud museaalitüüp ei asenda andmevälja objekti “olemus” täitmist.

Teadmiseks, üldjuhul ei ole oluline kustutada vastuvõtul sisestatud nimetust vaid seda edasisel kirjeldusel täiendada.

Füüsilised näitajad - mõõdud

- Formaats
- Üksikmõõt *(soovituslik)*

Kasuta "mm"!

Kui on vaja kirjeldada eraldi mõõte fotoalusele ja fotole, siis kasuta välja "osa". Igal "osal" kirjelda siis vastavad mõõdud.

Nb! Iga "osa" juurde kirjuta kirjeldatava nimetus, "fotoalus" jne.

Füüsilised näitajad - materjal / tehnika

- Üldtermin sõnastikust
- Kommentaari väljale täpsustus ja oluline lisateave materjali/tehnika kohta.

Kui ei oska määrata, siis jäta täitmata!

Kui on vaja kirjeldada materjali ja tehnikat eraldi fotoalusele ja fotole, siis kasuta välja "osa". Igal "osal" kirjelda siis vastav materjal ja tehnika.

Nb! Iga "osa" juurde kirjuta kirjeldatava nimetus "fotoalus" jne.

Füüsilised näitajad – funktsioon andmete kopeerimine

- *Näiteks TM F1392 materjal mõõdud:*
hetkel tühjus:

1. kirjeldan ühe neist
2. valin lähtemuseaaliks
3. kopeerin teistele valitutele.

Nb! Kui museaalil ID olemas, siis andmed peab lisama see, kes ID koostas, sest muidu ei lähe avalikku aknasse.

Sündmus - kultuuriloolise taustinfo sisestamine

- Üldjuhul tuleb täita nii valmistamise ehk pildistamise kui ka sisukirjelduse - ehk (teema)sündmus.

Iga fotoga võib olla seotud mitmeid (teema)sündmusi, kuid igal muuseumil on esmajärjekorras oluline täita oma muuseumi teemast / kogumispoliitikas paika pandud teemavaldkonnast/ lähtuv sündmus. Ehk millise kontekstiga on antud museaal sellele muuseumile oluline.

Teadmiseks, kui 19 saj. foto puhul ei suuda määrata materjali ja tehnikat, siis täida vähemalt valmistamise ehk pildistamise sündmus, määrates ära orienteeruva pildistamise aja. NB! aja sisestamisel ära kasuta tekstilist sisestust.

Kultuuriloolise taustinfo sisestamine

Vaata TM F 1392: 4

- Pildistamine:

Koht:

Aeg :

Aja kokkuhoiu mõttes jäetud täitmata, sest koht ja aeg on sisukirjelduses olemas, kuid oleks soovituslik täita, sest muidu ei ole korrektselt otsitav info "pildistatud 1987 aastal".

Autor: Nilson, Ants

- Sisukirjeldus:

Sündmuse liik/ teema: esinemine ja muusika

Ajal. sündmus: Tartu linna ja rajooni laulu- ja tantsupidu 1987.

Koht: Tartu

Aeg: 06.06.1987 kuni 07.06.1987

Kujutatud: Tartu Akadeemiline Meeskoor
Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor

Õigetestel andmeväljadel lahti kirjutatud sisukirjeldusega on loodud temaatiline-, geograafiline-, kronoloogiline- ja osalejate elektrooniline "sedelkataloog".

- Vt lisaks.

MUSEAALI KIRJELDAMINE MuISis lk 14 – 40

https://kule.kul.ee/avalik/muuseumid/111214_muis_juhend.pdf

Tervikgruppide vahelised seosed – kuidas ja mis andmevälju kasutades

- Sidumine: vt *TMF1392:4*
 1. Numbri kombinatsioon museaalil: Ks kõigil [1392](#)
Kj 1-....kasvav number
Tulemus : [1392](#): 1; [1392](#): 2; jne
 2. Kolleksioon: Ants Nilson
 3. Seosobjekt: siin ei ole kasutusel.

Fotod albumis või sarjad/mapid:

Ühe museaalina arvele võetud: (näiteks: MM F 1995/1-42, PāMu _ 15646:96/1-23 F 3672:3/1-23)

- Kirjeldada ühtsena, st ühel lehel?
- Teha lisavastuvõtt?

Üksik museaalidena arvele võetud: VK F 613:44 F

- Seos kajastub numbris (üks tulme - või kogunumbri seeria)
- Seos kajastub Nimetuses

EKM fotod sarjast surnukuuris, EKM j 46906 FV 24; Fotoalbum. Vastseliina linnuse varemed VK F 619:45/c F; Fotoalbum. Võru naiskoor "Kannel" VK F 613:44 F;

- Seose võib luua sarja, kollektsiooni, seosobjekti abil.

Albumil, mille fotod on eraldi arvele võetud, on seos soovituslik luua läbi andmevälja seosobjekt.

Albumis olevate fotode kirjeldamine. Vastuvõtt määrab kirjeldusmeetodi, kas on loodud üks museaal või mitu museaali. Numbrikombinatsioonide näited järgnevatel slaididel on soovitusliku iseloomuga mitte kohustuslikuks täitmiseks.

vastuvõtt	number /nimetus	kirjeldamine
<p>1.Ühe säilitusühikuna ehk ühe museaalina arvele võetud.</p>	<p>Albumi number: EKM F (Kt) 1234 (Ks) /1-89(KI) Foto number: EKM F (Kt) 1234 (Ks) /1 (KI) EKM F (Kt) 1234 (Ks) /2 (KI)</p> <p>(Albumi)Nimetus: Fotoalbum, 89 fotot. A. Nilsoni juubel 2010.</p>	<p>Kirjeldada saab ühel vormil : Mõõdud jms. vali „osa“: N: „osa“ Album... „osa „ F 1234/1 ... jne. Kirjeldus „füüsiline kirjeldus „ Ühel tekstiväljal - foto number ette ja kirjeldus. N: EKM F 1234/1..... EKM F F 1234/2..... Sündmused : ühel vormil: valida üldteema; piirdateumid; olulisemad osalejad/kujutatud. Sündmuse kommentaari väljal on võimalus põhjalikumalt lahti kirjutada.</p>

vastuvõtt	number /nimetus	kirjeldamine
<p>2. Album ja fotod eraldi iseseisvate museaalidena arvele võtud ühte kogusse:</p>	<p>Album: Ks – number, Kl albumis sisalduvate fotode numbrivahemik kujul “1-n”. AM F 1234/1-190</p> <p>Foto: Albumis oleva üksikfoto kogunumber kujuneb nii: Ks - sama mis albumil, Kj – pildi järjekorranumber albumis. AM F 1234:67</p> <p>(Albumi) Nimetus: Fotoalbum, 89 fotoga. A. Nilsoni juubel 2010.</p> <p>Foto Nimetus: Foto albumist A. Nilsoni juubel 2010. Juubilar pidulauas. Jne iga pilt</p>	<p>Kõik museaalid nii album kui fotod kirjeldatakse eraldi kirjeldusvormidel.</p> <p>Seose saab luua seosobjekti kaudu.</p> <p>Nb hetkel seose loomine ühepoolne! Planeeritud uuendus.</p> <p>Albumi kirjelduses lisatakse seosobjektiks kõik albumis sisalduvad fotod.</p> <p>Üksikfoto kirjelduses lisatakse seosobjektiks albumi number, kus see üksikfoto sees. Soovi korral ka teised seotud fotod. Lisaks on muuseumitöötaja jaoks siduv suurus üks Ks -number.</p>

vastuvõtt	number /nimetus	kirjeldamine
<p>3. Fotoalbum on arvele võetud ühte kogusse (K) ja sisufotod teise kogusse (F).</p>	<p>Albumi number : TM 100(Ts) Kt Või TM 100 (Ts): 1(Tj) kui vastu võetakse mitu museaali.</p> <p>Üksikfotod võetakse arvele eraldi fotokogu numbriga. Ks (jääb korduma kõigil albumi fotodel) ja Kj (pildi järjekorranumber albumis muutub) TM F 3456:67 TM F 3456:68 jne (Albumi)Nimetus: Fotoalbum, 89 fotoga. A. Nilsoni juubel 2010.</p> <p>Foto Nimetus: Foto albumist A. Nilsoni juubel 2010. Juubilar pidulauas. Jne iga pilt</p>	<p>Kõik museaalid nii album kui fotod kirjeldatakse eraldi kirjeldusvormidel. Seose saab luua seosobjekti kaudu. Nb hetkel seose loomine ühepoolne! Planeeritud uuendus .</p> <p>Albumi kirjelduses lisatakse seosobjektiks kõik albumis sisalduvad fotod. Üksikfoto kirjelduses lisatakse seosobjektiks albumi number, kus see üksikfoto sees. Soovi korral ka teised seotud fotod. Fotode ühtekuuluvust näitab muuseumitöötaja jaoks üks ja sama Ts või Ks number kõikidel fotodel.</p>